

CODI : 2015 - INSTITUCIONS JURÍDICO-POLÍTIQUES CONTEMPORÀNIES.

PROF.: JOSEP Ma SANAHUJA I BONFILL
Llic. en Ciències Polítiques i Sociologia
Universidad Complutense, 1972.

DEPARTAMENT DE DRET

TREBALLS DE RECERCA O DE SÍNTESIS SIGNIFICATIUS.

1. "Los regímenes políticos del Tercer Mundo", en *Geografía de la Sociedad Humana*. Barcelona, Planeta, 1982. Vol. II.
2. "Historia social y económica de España, 1931-1984", en *Historia de España*. Barcelona, Instituto Gallach, 1985. Vol. IV.
3. "La política y la sociología", en *Enciclopedia Autodidáctica Océano*. Barcelona, Océano-Exito, 1986. Vol. IV.

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES

1. Director de la colección "Cuadernos de ciencia política". Anagrama, 1972-1979.
2. Coordinador de la sección de Derecho y Ciencia Política de la Encyclopédie Larousse-Planeta.

PROF.: MERCÈ BARCELÓ I SERRAMALERA
Dra. en Dret. UAB, 1988.

DEPARTAMENT DE DRET

TREBALLS DE RECERCA O DE SÍNTESIS SIGNIFICATIUS

1. *El pensament polític de Serra i Moret. Nació, democràcia i socialisme*. Barcelona, Edicions 62, 1986. X Premi "Xarxa" de Recerca, 1985.
2. *El Tribunal Constitucional Federal alemany: criteris de la jurisprudència constitucional en la resolució dels conflictes federals entre el Bund i els Länder*. Bellaterra, UAB, 1988. Tesi doctoral.
3. "La regulació legal de la llengua catalana als mitjans de comunicació social", en *Revista de Llengua i Dret*, núm. 5, juny 1985, pàg. 193-203.

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES

1. Becaria de l'Institut d'Estudis Autonòmics per a realitzar la tesi doctoral al Max Planck Institut de Heidelberg, 1986-1988.

PROF.: JOSÉ ALGARRADA

DEPARTAMENT DE DRET

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura té per objectiu l'estudi dels fenòmens polítics del món actual i l'anàlisi de les institucions jurídico-polítiques contemporànies feta des de l'òptica comparativa i centrada bàsicament en els sistemes polítics dels països desenvolupats. A la primera part del programa es tractarà la política com a activitat social, el funcionament del sistema polític, la representació de l'activitat social, el funcionament del sistema polític, la representació de l'activitat política, els actors polítics i l'Estat com a forma dominant d'organització política. A la segona part es portarà a terme l'anàlisi de les institucions polítiques des de l'enfocament del dret constitucional comparat i de les interrelacions existents entre elles. Finalment, a la tercera part es descriuràn els principals models dels règims polítics actuals, centrant-nos en els de Gran Bretanya, França, República Federal d'Alemanya, Itàlia, Estats Units i l'URSS.

TEMARI

PART I. Ciència política (Prof. Sanahuja).

1. Societat i política. El sistema polític.
2. El poder polític. Poder i creences: la legitimació.
3. Socialització política, cultura política, comunicació política.
4. Estat i Nació. L'Estat com a forma moderna d'institucionalització i d'organització del poder polític.
5. L'exercici del poder polític. Democràcia i dictadura. Canvi social i canvi polític: reforma i revolució.
6. Els agents polítics. Els partits polítics. Els sistemes de partits. Grups d'interès i grups de pressió.
7. La designació dels titulars del poder. Eleccions i sistemes electorals. Sistemes electorals i sistemes de partits. Participació i comportament polític.

PART I. Ciència política (Prof. Barceló/Algarrada).

1. Origen i evolució de l'Estat.
2. L'Estat contemporani occidental.
3. L'Estat i el poder polític.
4. El concepte jurídic d'Estat. Estat i Nació.
5. Eleccions i sistemes electorals. El sistema de partits.
6. Poder constituent i Constitució. El caràcter normatiu de la Constitució. La interpretació constitucional.
7. L'ordenament jurídic.

PART II. Institucions polítiques.

8. L'Estat i el dret: la Constitució. Elements i funcions. Tipus de constitucions. Reforma de la Constitució.
9. Els drets i llibertats públiques. Protecció i garantia dels drets.
10. La distribució territorial del poder estatal. Confederació d'Estats. Estat unitari i Estat federal. Estat autonòmic. Descentralització administrativa. Els poders locals.
11. La funció legislativa. El parlament: estructura, funcions i tipus de parlaments. El procés legislatiu. La funció legislativa de l'executiu.
12. La funció executiva. El cap de l'Estat. El Govern. L'Administració pública. La decisió política: la formulació de les polítiques públiques.
13. La funció jurisdiccional. L'administració de justícia: principis d'organització.
14. Els controls polítics. El control parlamentari: les relacions parlament-executiu. El control jurisdiccional. Els controls extraestatals.

PART III. Règims polítics contemporanis.

15. Formes d'Estat i formes de govern. Règim i sistema polític. Tipologies dels règims polítics contemporanis.
16. Els règims parlamentaris: característiques generals. Gran Bretanya, França, República Federal d'Alemanya, Itàlia. Altres règims parlamentaris.
17. Els règims presidencialistes: característiques generals. Els Estats Units. Altres règims presidencialistes.
18. Els règims marxistes: característiques generals. L'URSS. Xina. Els règims de l'Europa de l'Est.
19. Societats desenvolupades i règims polítics del tercer món. Principals característiques i tipus.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- BISCARETTI DI RUFFIA, P.: *Introducción al derecho constitucional comparado*. Mèxic, Fondo de Cultura Económica, 1979.
- COLLIARD, J.C.: *Los regímenes parlamentarios contemporáneos*. Barcelona, Blume, 1981.
- COT, J.P. i MOUNIER, J.P.: *Sociología política*. Barcelona, Blume, 1980.
- DARANAS, M.: *Constituciones europeas*. Madrid, Editora Nacional, 1979.
- DEBBASCH, Ch. i PONTIER, J.M.: *Introduction à la politique*. París, Dalloz, 1982.
- DEBBASCH, Ch.; BOURDON, J.; PONTIER, J.M. i RICCI: *Droit constitutionnel et institutions politiques*. París, Economica, 1986.
- DE VERGOTTINI, G.: *Derecho constitucional comparado*. Madrid, Espasa Calpe, 2a ed., 1985.

- DOWSE, R.E. i HUGUES, J.A.: *Sociología política*. Madrid, Alianza, 5a ed., 1986.
- ESTEBAN, J. de: *Constituciones españolas y extranjeras*. Madrid, Taurus, 2a ed., 1979.
- FERRANDO BADÍA, J.(coord.):*Regímenes políticos actuales*. Madrid, Tecnos, 1985.
- GARCÍA COTARELO, R.(comp.): *Introducción a la teoría del Estado*. Barcelona, Teide, 3a ed., 1986.
- GARCÍA COTARELO, R. i DE BLAS, A.: *Teoría del Estado y sistemas políticos*. Madrid, UNED, 3a. ed., 1985.
- GONZÁLEZ CASANOVA, J.A.: *Teoría del Estado y Derecho Constitucional*. Barcelona, Vicens Vives, 31 ed., 1986.
- GRAWITZ, M. i LECA, J. (dir.): *Traité de science politique*. París, P.U.F., 1985.
- HAURIOU, A.: *Derecho constitucional e instituciones políticas*. Barcelona, Ariel, 1971.
- LIJPHART, A.: *Las democracias contemporáneas. Un estudio comparativo*. Barcelona, Ariel, 1987.
- LUCAS MURILLO, P.(comp.): *Sistemas políticos contemporáneos*. Barcelona, Teide, 1984.
- NOHLEN, D.: *Sistemas electorales del mundo*. Madrid, Centro de Estudios Constitucionales, 1981.
- SARTORI.: *Partidos políticos y sistemas de partidos*. Madrid, Alianza, 1980.

AVALUACIÓ

L'assignatura es dividirà en dos quatrimestres. Hi haurà un examen, a principis de febrer, de la primera part del programa. Un segon examen, a finals de maig, corresponent a la segona part. Es obligatori fer un treball de la tercera part, essent la data màxima de lliurament al professor el dia 28 d'abril.

Els diferents exàmens són alliberatoris de la part respectiva. També ho és el treball de la tercera part.

Es farà un examen de tot el programa en el mes de juny, per als alumnes que no hagin realitzat l'avaluació continuada durant el curs i per aquells que tinguin suspesa una o diverses parts del programa.